

За кордоном.

На Балканах.

СОФІЯ, 3. Болгарія згодилась вести безпосередні переговори про мир з Сербією і Грецією. Сербський посол Попович заявив, що Сербія хоче миру з Болгарією і готова негайно почати переговори.

БУХАРЕШТ, 3. Румунія вимагає, щоб їй було дозволено брати участь в мирних переговорах.

КОСТЯНТИНОПОЛЬ, 3. Офіційно оповіщається, що турецька кінниця захопила Чарму і Родосто, болгарі одступили. Гадають, що турки незабаром перейдуть лінію Енос-Мідія.

ВІДЕНЬ, 3. Турки йдуть до Адрианополя. Турецька армія захопила Люле-Бургас.

Болгарського губернатора в Родосто турки арештували і одправили в Костянтинополь.

Тут гадають, що Румунія доти буде йти в центр Болгарії, поки Болгарія не прийме мирних умов.

СОФІЯ, 3. Генерала Савова призначено головнокомандуючим македонською армією.

ЛОНДОН, 3. Аг. Рейтера довідалось з певних джерел, що Румунія, захопивши Добруджу, Бальчик і Туртукай, досягла одного з мобілізаційних планів, щоб то захоплення нової стратегічної границі.

Тепер Румунія буде старатись погодити Болгарію з Сербією і Грецією, щоб добитись рівноваги на Балканах. Цим відкривається шлях до приєднання Румунії до балканської спілки.

БЛГГРАД, 3. Пашич виїхав на нараду з Венізелосом в Ніші.

АФІНИ, 3. Венізелос виїхав в Ніш.

СОФІЯ, 3. Болгарський одряд, посланий на розвідки до Сереса, зустрів грецький одряд в 1.000 душ. Греки гірським боєм одступили, підпалюючи склади припасів.

Болгари не могли погасити цієї пожежі і один за одним згоріли болгарський, грецький і турецький квартали.

БЕРЛИН, 3. В політичних колах переконані, що згода держав в балканській справі й далі забезпечена тим більше, що єсть надії на згоду Сербії і Болгарії в головних пунктах. Викликає небезпеку поведіння Греції. Германія старатись змовити Грецію піти на уступки, вказуючи їй на долю Болгарії, яка тепер попала в скрутне становище, виключно дякуючи тому, що ставила надто високі вимоги.

АФІНИ, 3. Вимоги Греції такі: Болгарія мусить зріктись всіх територій, захоплених сербами і греками, заплатити всі збитки, заплатити селянам за спалені села, дати гарантії грекам в Фракії і демобілізуватись в певний строк.

Ірландський гомруль.

ЛОНДОН, 3. Палата лордів більшістю 302 голосів проти 64 одкинула в другому читанні законопроект про гомруль. Ухвалено резолюцію Лендону, що палата не ухвалить законопроекту доти, поки не ухвалить цього народ.

Конференція послів.

ЛОНДОН, 3. Вдень одбулось засідання конференції послів, на якому обговорювалось становище на Балканах.

Катастрофа.

ОБЕН, 3. Вибухом газів в копальнях вбито 11 шахтарів.

Революція в Китаї.

ПЕКИН, 3. В провінції Кіанг-Сі великі розрухи. Гадають, що це початок загальної революції в Китаї. Ширяться серед війська прокламації з закликком скинути з посади президента Юаньшікая.

ХАНЬКОУ, 3. Ой між південним і північним військом не припиняється в Цзюнь-Цзяні. Головні пункти в руках північного війська.

Величезна забастовка.

НЬЮ-ІОРК, 3. Спілка залізнодорожних робітників Америки постановила оповістити забастовку на 50 дорозгах, коли залізничні компанії негайно не передадуть на розгляд арбітражних комісій питання про побільшення зарібку.

Італійські соціалісти.

РИМ, 3. Центральний комітет соціалістичної партії постановив, зважаючи на те, що наближаються вибори на підставі нового закону про загальне виборче право, розвинути на виборах повну програму максимальних вимог соціалістів і агітувати за закон про оподаткування заможного населення на мільярд лір, необхідних на соціальні реформи.

Бібліографія.

Стефан Ковалів.—Образи з „Галицької Каліфорнії“. З портретом автора і 12-ма ілюстраціями. Стор. 138. У Львові, 1913.

Це вже дев'ята з черги книжка оповіданнів д. Ковальова. Містяться тут, як і з заголовка видко, чотири образки з „Галицької Каліфорнії“, „Добрий заробок“, „Сорокати штани“, „Хто винен?“ і „На Дрімайловім пустаришу“.

„Галицька Каліфорнія“—місто Борислав з околицями, славне з своїх нафтових джерел та копалень, де здобувають земний віск. Автор, що довгий час учителював у цій „Каліфорнії“, добре приглянувся до місцевого життя й подає в своїх образках таку картину, що морозом подирає по спині у читача. „Колишні села: Мражниця, Борислав, Баня Котівська, Губичі, Тарнавка, Тустановичі з присілкою Волянка—перетворилися в одношійну безобразну осаду: поля, луги, пасовиська й непроходимі трясовиці, що відділяли колись ті села, окривалися тепер фабричними забудованнями, великанськими нафтяними збірниками, шинками, кантинами, робітничими нужденними садибами. Ні загород, ні мужицьких дахів незаметно, усе потонуло в тих на борзі поставлених шатрах без усякого ладу й порядку, обставлених високими парканами або залізними решітками. Кільканадцять тисяч народа сується, товпиться по тих смердячих гнилих норах і живуть своїм життям у царстві крайньої нужди, безвірря і злодіства. Нічого в тім дивного: там, де безмежна содомська своєвольність і гуляше життя тих підприємців та верховодів, що орудують заграничними капіталами, кидають тисячі в гризнь на задоволення своїх похотей тілесних, інакше не може бути. Скільки соток мільйонів загребано, заверчено в тій землиці, скільки обманства, банкрутства, а скільки тисяч людей в самім розцвіті життя одичало й згнуло перед часом, зогнило за життя“. („На Дрімайловім пустариші“). І автор розгортає ту завісу, що крме за собою тих здичавлих, засуджених на загибель та за життя зогнаних людей. Гарячка грошова, бажання нажитися величезні засоби потужного капіталу зустрілись на тих полях та луках з патріархальним життям галицького селянина і почалась „правдива війна, не теперішня модерна, а давня татарська, бо і в полон беруть дівчата та молодіці“ („Хто винен?“). Ну, а де війна, там повинні бути жертви. І багато, без ліку, тих жертв переходить перед нами в оповіданнях д. Ковальова. Автор безпретенсійно, ніби на швидко малює ці жертви й дає безнадійну в цілому картину тієї „Каліфорнії“. Це немов фотографії з життя, такі ж прості і правдиві, як і ті ілюстрації, що ними прикрашено книгу. І хто розгорне цю книгу трохи навикне до заграшеної місцевим колоритом мови д. Ковальова, той не жалкуватиме потраченого на читання часу.

С. Єфремов.

Театр і музика.

— Труппа М. К. Садовського. Сьогодні в літньому театрі купецького саду йде др. Карпенка-Карого—„Наймичка“ з участю д. Садовського і д-ки Ліницької.

— Городський сад „Шато“. Сьогодні українська труппа д. Т. Колесниченка ставить п. „За немаць іду“ і „Бувальщину“.

— Російська оперета—сьогодні йде оп. „Ночь в Венеції“.

— Театр „Трумф“. Сьогодні йде п. Л. Толстого „Власть тьми“.

— Татарський театр. Вдина татарська драматична труппа „Саляр“ після гастролів в приволзьких містах і на Уралі, подалась тепер на гастролі в Середню Азію і Туркестан. Там ця труппа грала вже в Красноводську, Асхабаді, Мерві, Коканді, Маргелані, Бухарі, Самарканді, Ташкенті і инш. Скрізь труппа мала успіх. Мусульмане починають нарешті вже розуміти велику користь рідного театру. Ще недавно в Уфі, самому інтелігентному мусульманському центрові, посилались депутації до губернатора з проханням не дозволяти постановки тої чи иншої пьєси. Особливо не подобалась пьєса—„Уч Хатн-брлян турмуш“ („життя з трьома жінками“), де висміюється многоженство.

Підчас першої постановки цієї пьєси в Уфі в 1906 році поліція мусіла захищати артистів від юрби, що хотіла вчинити над ними розправу. Тепер вже пьєса ця йде без усяких пригод.

Труппа „Саляр“ ставить побутові пьєси популярних мусульманських письменників—Камала, Ісхакова та инш.

Лист до редакції.

Прохаю шановну редакцію газети „Рада“ надрукувати оцей мій лист до українського громадянства.

Маючи на думці видрукувати листування мого батька Бор. Ст. Познанського з українськими вченими, письменниками—